

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Αθήνα, 15 Δεκεμβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ :

τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Κώστα Τσιάρα

ΘΕΜΑ: « Αναγκαιότητα άμεσης αναθεώρησης των επιλέξιμων τιμών και του πλαισίου ανατίμησης στο πρόγραμμα ενίσχυσης θερμοκηπιακών καλλιεργειών, ενόψει ραγδαίων αυξήσεων στο κόστος χάλυβα και πρώτων υλών »

Κύριε Υπουργέ,

Το πρόγραμμα ενίσχυσης θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων στο πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-73-2.9 του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2023–2027 αποτελεί μία από τις σημαντικότερες παρεμβάσεις για τον εκσυγχρονισμό της θερμοκηπιακής παραγωγής της χώρας. Ωστόσο, ενώ ο σχεδιασμός του προγράμματος βασίστηκε στις τιμές και τις προβλέψεις του 2024–2025, η υλοποίησή του θα πραγματοποιηθεί σε ένα εντελώς διαφορετικό οικονομικό και βιομηχανικό περιβάλλον, με αποτέλεσμα ολόκληρος ο κλάδος –παραγωγοί, μελετητές και κατασκευαστές– να βρίσκεται μπροστά σε έναν υπαρκτό και οξύτατο κίνδυνο οικονομικής ζημίας.

Καίριο ζήτημα αποτελεί το γεγονός ότι οι προσφορές των κατασκευαστών έχουν ήδη υποβληθεί, όπως απαιτεί το πρόγραμμα, όμως καμία από αυτές δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές τιμές της αγοράς που θα ισχύουν το 2026, όταν και θα γίνουν οι κατασκευές. Η ίδια η πρόσκληση αναγνωρίζει ότι οι τιμές μπορεί να μεταβληθούν και επιτρέπει μια προσαύξηση μόλις 10–15%, η οποία όμως

αποδεικνύεται απολύτως ανεπαρκής μπροστά στις εξαιρετικά σοβαρές αλλαγές στο κόστος των πρώτων υλών που έρχονται.

Οι κατασκευές θερμοκηπίων δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν κατά τους χειμερινούς μήνες, καθώς οι παραγωγοί βρίσκονται στα χωράφια και η εργασία μέσα στις καλλιέργειες δεν επιτρέπει την εκτέλεση έργων. Έτσι, ακόμη και αν οι φάκελοι υποβληθούν και εγκριθούν το 2025, η υλοποίηση θα ξεκινήσει το νωρίτερο από τον Μάιο του 2026. Μέχρι τότε, η αγορά χάλυβα –το βασικότερο υλικό των θερμοκηπιακών υποδομών– θα έχει διαφοροποιηθεί δραματικά για δύο λόγους:

1. Επιβολή τέλους άνθρακα (carbon tax) στις χαλυβουργίες από 1.1.2026.

Η επιβάρυνση αυτή υπολογίζεται σε 70–80 ευρώ ανά τόνο (σε μία τιμή τόνου στα 1000 ευρώ ανά τόνο), που μεταφράζεται άμεσα σε αύξηση 8% μόνο από την ενεργειακή πολιτική της ΕΕ.

2. Ριζική μείωση των ευρωπαϊκών ποσοτώσεων εισαγωγής χάλυβα έως και 45%.

Σήμερα οι ποσότητες εξαντλούνται την πρώτη κιόλας ημέρα του ανοίγματος του τριμήνου, γεγονός που ήδη προκαλεί πιεστικές συνθήκες στην αγορά. Η μείωση κατά 45% των ποσοτώσεων, στο πλαίσιο της προσπάθειας ενίσχυσης της ευρωπαϊκής χαλυβουργίας, αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ελλείψεις και εκτίναξη των τιμών.

Κοινός παρονομαστής των παραπάνω είναι ότι από τις αρχές του 2026 οι τιμές χάλυβα –και συνεπώς οι κατασκευαστικές δαπάνες των θερμοκηπίων– εκτιμάται ότι θα αυξηθούν κατά 40–50% σε σχέση με τις τιμές που ίσχυσαν κατά τη σύνταξη των προσφορών που έχουν ήδη υποβληθεί στο πρόγραμμα.

Αυτό δημιουργεί ένα βαθύτατο πρόβλημα στο ίδιο το πρόγραμμα. Κατασκευαστές που κατέθεσαν προσφορές με πραγματικές τιμές αγοράς (π.χ. 20.000 ευρώ ανά στρέμμα) θα κληθούν να υλοποιήσουν έργα των οποίων το κόστος θα έχει ανέλθει σε 27.000–30.000 ευρώ ανά στρέμμα. Η επιδότηση, όμως, θα υπολογιστεί με βάση την αρχική προσφορά και όχι με βάση το πραγματικό κόστος. Έτσι, ένας παραγωγός που δικαιούται 50% ενίσχυση επί των 20.000 ευρώ, θα λάβει 10.000 ευρώ, ακόμη κι αν το έργο κοστίσει 30.000 ευρώ. Το πρόγραμμα επιτρέπει ανατίμηση μόλις 10–15%, ενώ οι πραγματικές ανατιμήσεις θα ξεπεράσουν κατά πολύ το 40%.

Εάν δεν υπάρξει παρέμβαση, το υπόλοιπο κόστος ουσιαστικά θα μετακυλιστεί στους κατασκευαστές, οι οποίοι θα κληθούν να υλοποιήσουν επενδύσεις με ζημία, ή στους παραγωγούς, που δεν θα μπορούν να καλύψουν τη διαφορά. Το αποτέλεσμα θα είναι:

- ακυρώσεις επενδυτικών σχεδίων,
- οικονομική κατάρρευση μικρών και μεσαίων τεχνικών εταιρειών,

- πλήγμα στον παραγωγικό ιστό θερμοκηπιακών περιοχών όπως η Κρήτη,
- αποτυχία του ίδιου του προγράμματος να υλοποιηθεί σε πραγματικές συνθήκες αγοράς.

Επειδή η αλλαγή του ευρωπαϊκού πλαισίου (carbon tax, ποσοτώσεις εισαγωγών) είναι δεδομένη,

Επειδή οι ανατιμήσεις χάλυβα δεν είναι πιθανότητα αλλά προδιαγεγραμμένη εξέλιξη,

Επειδή οι προσφορές έχουν υποβληθεί με τιμές που δεν θα ισχύουν κατά την υλοποίηση,

Επειδή το ισχύον όριο ανατίμησης 10–15% δεν επαρκεί ούτε στο ελάχιστο για να καλύψει αυξήσεις 40–50%,

Επειδή ολόκληρος ο κλάδος τελεί υπό τον κίνδυνο αδυναμίας εκτέλεσης των έργων,

Ερωτάσθε κύριε Υπουργέ,

1. Προτίθεται το Υπουργείο να αναθεωρήσει άμεσα τις μέγιστες επιλέξιμες τιμές του προγράμματος, ώστε να ανταποκρίνονται στις πραγματικές τιμές της αγοράς που θα ισχύσουν κατά την υλοποίηση το 2026;
2. Θα αυξηθεί το επιτρεπόμενο ποσοστό ανατίμησης πέραν του ισχύοντος 10–15%, ώστε να μην καταστούν ανεφάρμοστα τα επενδυτικά σχέδια και να μην επιβαρυνθούν δυσανάλογα οι κατασκευαστές και οι παραγωγοί;
3. Σκοπεύει το Υπουργείο να θεσπίσει μηχανισμό “ρήτρας πραγματικού κόστους”, ο οποίος θα καλύπτει ένα μέρος της ανατίμησης που προέρχεται από το carbon tax και τη μείωση των ποσοτώσεων εισαγωγών χάλυβα;
4. Σε ποια μέτρα προτίθεται να προβεί για την αποφυγή μαζικών ακυρώσεων φακέλων και τη διασφάλιση ότι το πρόγραμμα θα μπορέσει να υλοποιηθεί χωρίς οικονομική κατάρρευση του κλάδου;
5. Δεδομένου ότι η επανακατάθεση φακέλων θα επιβάλλει νέο οικονομικό βάρος στους παραγωγούς (νέα παράβολα, νέες τεχνικές μελέτες, νέα τοπογραφικά και διοικητικό κόστος), προτίθεται το Υπουργείο να δεσμευτεί ότι τυχόν αναθεώρηση των επιλέξιμων τιμών ή του πλαισίου ανατίμησης δεν θα οδηγήσει σε υποχρέωση εκ νέου κατάθεσης φακέλων από τους παραγωγούς; Και αν όχι, με ποιον τρόπο σκοπεύει να προστατεύσει τους δικαιούχους από επιπρόσθετα κόστη που δεν ευθύνονται για τις ανατιμήσεις της αγοράς;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη

Εμμανουήλ (Μανόλης) Χνάρης